

Handläggare
Per Qvist
08-508 876 33**Till**
Exploateringsnämnden
2026-09-24

Trädpolicy för Stockholms stad. Svar på remiss

Förslag till beslut

1. Exploateringsnämnden beslutar att godkänna kontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Exploateringsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Thomas Andersson
FörvaltningschefAnders Jonsson
Avdelningschef

Bakgrund

Kommunstyrelsen fick i budget för 2025 i uppdrag att i samarbete med berörda nämnder ta fram en ny trädpolicy för Stockholms stad utifrån målen i miljöprogrammet med fokus på klimatanpassning, kolsänkor och den biologiska mångfalden. I uppdraget skulle bland annat skötsel och skydd av befintliga träd ingå. Exploateringskontoret har varit delaktig i arbetet med att ta fram policyn och har deltagit såväl i arbetsgrupp som i styrgrupp.

Trädpolicyn har nu gått ut på remiss till berörda nämnder och bolag. Kommunstyrelsen har ombett exploateringsnämnden att yttra sig om policyn senast 2026-09-30.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av avdelningen för stadsmiljö.

Exploateringskontorets synpunkter

Exploateringskontoret ser positivt på att en trädpolicy har tagits fram för staden. Kontoret bedömer att policyn kan vara ett värdefullt verktyg för att göra välgrundade avvägningar mellan olika mål där stadens träd och trädmiljöer är inblandade. Den torde även bidra till en ökad förståelse för att stadens arbete med träd är viktigt för att öka stockholmarnas välbefinnande och den biologiska mångfalden samt mildra effekterna av ett förändrat klimat.

Exploateringskontoret bedömer särskilt att det är värdefullt att två övergripande principer har fastslagits:

- Bevara, vårda, förstärka.
- Rätt träd på rätt plats - med rätt funktion.

Kontoret anser vidare att det är värdefullt att policyn försökt förtydliga stadens tradmål.

Exploateringskontoret anser dock inte att kontorets arbete med ekologisk kompensation enligt grönkompensationsmodellen ska anges som ett av stadens tradmål. Grönkompensationsmodellen gäller bara exploateringskontoret, medan trädpolicyn gäller för alla stadens verksamheter. Exploateringsnämnden är ansvarig för och har tagit beslut om grönkompensationsmodellens utformning. Exploateringsnämnden bör således kunna besluta om förändringar i modellen utan att trädpolicyn ska behöva uppdateras.

Exploateringskontoret söker ständigt förbättra sina verktyg och under innevarande år genomför exploateringsnämnden enligt uppdrag i budget och i samarbete med kommunstyrelsen och miljö- och hälsoskyddsnämnden en utvärdering av hur arbetet med ekologisk kompensation i samband med byggnation fungerar. Resultatet av utvärderingen skulle kunna bli att behov av sådana förändringar identifieras. Dessutom är det så att beskrivningen av grönkompensationsmodellen i trädpolicyn inte stämmer med den av exploateringsnämnden beslutade beskrivningen. Grönkompensationsmodellen gäller "vid ianspråktagande av mark i områden med ekologiska och rekreativa värden" och där nämnden har beslutat om en definition av vad som avses med områden med ekologiska och rekreativa värden. Den avser således inte grönområden och fällning av träd i allmänhet som trädpolicyn säger.

Vidare anser exploateringskontoret att dokumentet genom att ange kontorets arbete med ekologisk kompensation som ett av stadens trädmål kan bidra till viss förvirring kring hur exploateringskontoret arbetar med träd. Ekologisk kompensation är förvisso en viktig del av kontorets arbete för att bevara och öka den biologiska mångfalden i staden som helhet. Enligt den skadelindringshierarki som finns i grönkompensationsmodellen är ekologisk kompensation det sista verktyget att ta till när förlust av ekologiska värden inte kan undvikas vid avvägning av olika intressen vid exploatering. I första hand bör platser med högre ekologiska värden undantas från exploatering och projekten anpassas så att förlusten av ekologiska värden minimeras. Först därefter ska den förlust av de ekologiska värden som planens genomförande kommer att ge upphov till kompenseras. Exploateringskontoret har alltså som mål att minska negativ påverkan på ekologiska värden i samband med exploatering och således även att minimera behovet av ekologisk kompensation. Vidare är det så att i de fall förlust av ekologiska värden inte kan undvikas i projekten, är det ofta mer lämpligt att kompensation utförs genom andra åtgärder än plantering av nya träd, till exempel genom att höja de ekologiska värdena i befintlig natur i närområdet genom friställande av äldre ekar och tallar, öka det ekologiska värdet hos yngre träd eller att skapa vattenmiljöer för groddjur och ängsmarker för pollinatörer.

För att bevara den biologiska mångfalden i staden är det således mycket viktigt att exploateringskontoret i samarbete med stadsbyggnadskontoret tillsammans väljer ut rätt platser för att vidareutveckla staden och utformar detaljplaner på ett sådant sätt att förlusten av ekologiska värden minimeras.

Vidare är det så att den absolut övervägande andelen träd som planteras och andra gröna ytor som anläggs i exploateringsprojekten inte utgörs av ekologisk kompensation utan planteras av andra skäl. För att skapa vackra gaturum och parker för stockholmarna, för att förstärka ekologiska samband och öka den biologiska mångfalden lokalt, för lokalt omhändertagande av dagvatten samt för att klimatanpassa staden genom att öka krontäckningsgraden, för att nämna några. Naturligtvis eftersträvas alltid att plantera arter som bidrar med så stor ekologisk funktion som möjligt med hänsyn till platsen. Som en illustration till detta planterade exploateringskontoret under 2025 drygt 500 träd där endast en liten andel var att betrakta som

grönkompensation och det absoluta flertalet var träd som tillfördes som ett led av utbyggnad av allmän plats.

Vid utbyggnad av allmän plats bedömer exploateringskontoret att trädpolicens mål om att stadens krontäckningsgrad ska öka och att målet för krontäckningsgrad är minst 30 procent i områden som riskerar att drabbas av värmeöffekter samt de två övergripande principerna för stadens arbete med träd, vara värdefulla klarlägganden på policynivå för exploateringskontoret.

Vidare står det i remissversionen av trädpolicyn att ”träd i exploateringsprojekt omfattas inte av Stockholms trädmål”. Exploateringskontoret anser att det behöver förtydligas i policyn att det endast är det numerära målet vad gäller ersättning av träd som behöver fällas som inte gäller vid exploatering. Målet avseende krontäckningsgrad gäller även vid exploatering även om man måste ta i beräkning att nyplanterade träd kommer att behöva växa under ett antal år innan man kan säga att målet uppfyllts.

I policyn framhålls också vikten av uppföljning av policyn och trädmålen. Exploateringskontoret ser behov av att tydliga rutiner för rapportering till stadens gemensamma trädatabas, som är under utveckling, tas fram för de träd som planteras och som eventuellt avverkas. Uppföljningen bör inte bli en administrativ börda för verksamheten. Exploateringskontoret ser fram emot att delta i arbetet med att ta fram dessa rutiner.

Exploateringskontorets förslag

Exploateringskontoret anser att kontorets arbete med ekologisk kompensation enligt grönkompensationsmodellen inte ska anges som ett av stadens trädmål i trädpolicyn.

Exploateringskontoret anser vidare att det behöver förtydligas i policyn att det endast är det numerära målet vad gäller ersättning av träd som behöver fällas som inte gäller vid exploatering.

Exploateringskontoret framhåller behovet av att effektiva rutiner för uppföljning av policyn och trädmålet tas fram gemensamt för staden.

Slut

Bilaga

1. Trädpolicy för Stockholms stad, remissversion.